राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन योजना धारकांना सक्तीने सेवानिवृत्ती / बडतर्फी / सेवेतून काढून टाकणे या प्रकरणी अंशदान परतावा तसेच वसुली याबाबत करावयाची कार्यवाही.

महाराष्ट्र शासन वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांकः अंनियो-२०२१/प्र.क्र.१५/सेवा-४,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक: ०१ सप्टेंबर, २०२१.

संदर्भ :- 9) PFRDA यांची अधिसूचना क्रमांक : PFRDA/ १२/RGL/ १३९/८, दि. ११/०५/२०१५.

- २) PFRDA यांची अधिसूचना क्रमांक : PFRDA/१२/RGL/१३९/८, दि.१०/०८/२०१७.
- ३) केंद्र शासनाचे कार्मिक, लोक शिकायत आणि निवृत्तिवेतन मंत्रालयाची (निवृत्तिवेतन व निवृत्तिवेतनधारकाचे कल्याण विभाग) अधिसूचना क्रमांक : G.S.R. २२७ (E), दि.३०/०३/२०२१.

प्रस्तावना:-

राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन योजना लागू असलेल्या कर्मचाऱ्यांचा सेवा कालावधीत मृत्यू, राजीनामा, सेवानिवृत्ती इ. कारणांमुळे शासन सेवा संपुष्टात आल्यास निवृत्तिवेतन निधी व विनियामक प्राधिकरण यांचे संदर्भ क्र.१ व २ नुसार त्यांना राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन योजनेच्या त्यांच्या प्रान खात्यावर जमा असलेल्या रकमेचा परतावा (Exits and Withdrawals Under NPS) देण्याचे नियम करण्यात आले आहेत. मात्र राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन योजना लागू असलेल्या व शासकीय सेवेतून बडतर्फ करण्यात आलेल्या कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या अंशदानाचा परतावा करण्याची तरतूद सदर अधिसूचनेत करण्यात आलेली नव्हती.

महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ च्या नियम ४५ नुसार जुनी निवृत्तिवेतन योजना लागू असणाऱ्या कर्मचाऱ्यास सेवेतुन बडतर्फ केल्यास किंवा सेवेतुन काढून टाकल्यास, असा कर्मचारी पूर्वीच्या सेवेचा हक्क गमावतो, अशी तरतुद आहे. तथापि, आता केंद्र शासनाने संदर्भ क्र.३ येथील अधिसूचनेन्वये शासकीय सेवेतून सक्तीने सेवानिवृत्त, सेवेतून काढून टाकलेल्या, बडतर्फ करण्यात आलेल्या कर्मचाऱ्यांना प्रान खात्यामध्ये जमा असलेल्या अंशदानाचा, त्यावरील लाभासह परतावा देण्याबाबतचा निर्णय घेतला आहे. केंद्र शासनाच्या धर्तीवरच राज्य शासनाच्या राष्ट्रीय निवृत्तिावेतन योजना धारकांना शासकीय सेवेतून सक्तीने सेवानिवृत्ती / सेवेतून काढून टाकणे / बडतर्फी, या प्रकरणी कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या प्रान खात्यावर जमा असलेल्या अंशदानाचा परतावा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

राज्य शासनाच्या राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन योजना लागू असलेल्या कर्मचाऱ्यांना शासकीय सेवेतून सक्तीने सेवानिवृत्त केल्यास / सेवेतून काढून टाकल्यास / बडतर्फ केल्यास अशा कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या प्रान खात्यावर जमा असलेल्या अंशदानाचा परतावा करण्यात यावा.

- २. राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन योजना धारकांना शासकीय सेवेतून सक्तीने सेवानिवृत्त केल्यास / सेवेतून काढून टाकल्यास / बडतर्फ केल्यास अशा कर्मचाऱ्यांना निवृत्तिावेतन निधी व विनियामक प्राधिकरण यांची अधिसूचना क्रमांक : PFRDA/9२/RGL/9३९/८, दि.99/०५/२०९५-Pension Fund Regulatory and Development Authority (Exits and Withdrawals Under NPS) Regulations २०९५ मध्ये विहित केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार व त्यांनी वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या सुधारणानुसार कर्मचाऱ्यांच्या प्रानखात्यामध्ये जमा असलेल्या अंशदानाचा त्यावरील लाभासह परतावा करण्यात यावा.
- 3. संबंधित कर्मचाऱ्याकडून शासनास झालेल्या आर्थिक हानीची (Pecuniary loss) जबाबदारी विभागीय चौकशी अथवा न्यायालयीन चौकशी/दावा याद्वारे निश्चित झाल्यास त्याची वसुली निवृत्तिवेतन निधी व विनियामक प्राधिकरण यांची अधिसूचना क्रमांक : PFRDA/9२/RGL/9३९/८, दि.99/०५/२०९५-Pension Fund Regulatory and Development Authority (Exits and Withdrawals Under NPS) Regulations २०९५ मध्ये विहित केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार व त्यांनी वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या सुधारणांनुसार कर्मचाऱ्याच्या प्रान खात्यामध्ये जमा असलेल्या अंशदान व त्यावरील लाभाच्या रक्कमेमधून करण्यात यावी.
- 8. हा शासन निर्णय जिल्हा परिषदा, मान्यता प्राप्त व अनुदानित अशासकीय प्राथमिक व माध्यमिक शाळा, कृषीतर विद्यापिठे व त्यांच्याशी संलग्नित मान्यता प्राप्त व अनुदानित महाविद्यालये तसेच कृषी विद्यापिठे इत्यादीमधील कर्मचाऱ्यांना योग्य त्या फेरफरांसह लागू राहील. मात्र याबाबत स्वतंत्र शासन निर्णय संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांनी निर्गमित करण्याबाबतची कार्यवाही त्यांच्या स्तरावरुन करावी.
- ५. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०९०१११३०५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(इंद्रजित सं. गोरे) शासनाचे उप सचिव

प्रति,

- १) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर.
- २) महालेखापाल (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर.
- ३) संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.

शासन निर्णय क्रमांकः अंनियो-२०२१/प्र.क्र.१५/सेवा-४

- ४) सह संचालक, लेखा व कोषागारे, कोकण / पुणे / नाशिक / औरंगाबाद / अमरावती / नागपूर.
- ५) अधिदान व लेखा अधिकारी, वांद्रे, मुंबई,
- ६) संचालक, माहिती व जनसंपर्क विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ७) संचालक, स्थानिक निधी लेखापरीक्षा, कोकण भवन, नवी मुंबई.
- ८) सह संचालक, स्थानिक निधी लेखापरीक्षा, कोकण / पुणे / नाशिक / औरंगाबाद / अमरावती / नागपूर.
- ९) निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई,
- भर्व कोषागार अधिकारी,
- ११) सर्व विधानमंडळ सदस्य, विधानभवन, मुंबई
- १२) मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव,
- १३) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
- १४) मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव,
- १५) सर्व मंत्री व राज्य मंत्री यांचे खाजगी सचिव,
- १६) विशेष आयुक्त, महाराष्ट्र सदन, कोपर्निकस रोड, नवी दिल्ली,
- १७) प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मुळ न्याय शाखा) मुंबई,
- १८) प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा) मुंबई,
- १९) सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
- २०) सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- २१) प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
- २२) प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण मुंबई/नागपूर/औरंगाबाद
- २३) मुख्य माहिती आयुक्त, महाराष्ट्र, मुंबई.
- २४) आयुक्त, राज्य माहिती आयोग (सर्व)
- २५) सचिव, राज्य निवडणूक आयोग,
- २६) सदस्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य महिला आयोग,
- २७) ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय ग्रंथालय, सहावा मजला, विधान भवन, मुंबई ४०००३२.
- २८) मंत्रालयाच्या निरनिराळ्या विभागांच्या अधीन असलेल्या सर्व विभागांचे व कार्यालयांचे प्रमुख,
- २९) सर्व विभागीय आयुक्त,
- ३०) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
- ३१) संचालक (उच्च शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- ३२) संचालक (तंत्र शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- ३३) आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ३४) संचालक, महानगरपालिका प्रशासन, मुंबई,
- ३५) कुल सचिव, सर्व कृषि व कृषितर विद्यापीठे,
- ३६) वित्त विभागातील सर्व कार्यासने,
- ३७) निवड नस्ती, कार्यासन सेवा-४.